

Силабус
освітньої компоненти
ОК 36 Педагогічна практика (виробнича)
2025-2026 навчальний рік

Освітня програма «Логопедія. Спеціальна психологія»
Спеціальність 016 Спеціальна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Викладач	САМОЙЛЕНКО Інна Олександрівна, старша викладачка кафедри прикладної психології та логопедії ЛИТВИЧЕНКО Дарина Сергіївна, старша викладачка кафедри прикладної психології та логопедії
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/samojlenko-inna-oleksandrivna/ ; https://bdpu.org.ua/teachers/lytvychenko-daryna-sergiyivna/
Контактний тел.	+380666163432 (Viber, Telegram) +380954111760 (Telegram)
Е-mail викладача:	inna.sechina93@gmail.com litvichenko.darina@gmail.com
Графік консультацій	з 9.00 до 18.00 з понеділка-п'ятниці

Семестр: весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: виробнича практика, професійна компетентність, психолого-педагогічний супровід, корекційно-розвиткова робота, інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами.

Мета: озброєння здобувачів вищої освіти сучасними методами та формами організації освітнього процесу в галузі спеціальної освіти. Вона також спрямована на формування професійних умінь та навичок, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо застосовувати їх в практичній діяльності в сучасних виробничих умовах.

Завдання: формування основ складання індивідуального плану розвитку з урахування психофізичних і соціальних складових, особливостей етіології та патогенезу порушень; надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами, які навчаються у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), приватних дитячих центрах та інших закладах освіти. Ці послуги надаються також особам, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, але не відвідують заклади освіти та не отримують логопедичної допомоги; участь практикантів у складанні, виконанні та коригуванні індивідуальних програм розвитку осіб з особливими освітніми потребами щодо надання педагогічної допомоги, змісту, форм та методів навчання відповідно до їхніх потенційних можливостей; надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та інших закладів освіти, а також батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг; моніторинг динаміки розвитку осіб з особливими освітніми потребами шляхом взаємодії з їхніми батьками (законними представниками) і закладами освіти, в яких вони навчаються; підготовка і впорядкування звітної

документації; опанування прийомами організації спільної роботи з іншими спеціалістами, що забезпечують реалізацію різних аспектів корекційної допомоги; сприяння проведенню пропаганди корекційних педагогічних знань серед вихователів, вчителів, співробітників реабілітаційних центрів і громадський об'єднань, а також батьків, що сприятиме підвищенню їх педагогічної компетенції; проведення дослідження згідно теми курсової роботи.

Педагогічна практика (виробнича) має на меті формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти таких **компетентностей** та **результатів навчання** згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність працювати в команді.

ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-12. Здатність організовувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції.

СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.

РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

РН10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

Ця практика допоможе здобувачам вищої освіти отримати практичні навички і уміння, необхідні для ефективної роботи в галузі спеціальної освіти та діагностики осіб з особливими освітніми потребами.

Зміст педагогічної практики (виробничої): охоплює всі напрями діяльності вчителя-дефектолога, вихователя. Під час її проведення практиканти виконують професійні обов'язки **вчителя-дефектолога закладу освіти**, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти з практичною діяльністю, сприяє формуванню творчого ставлення до професії. Педагогічна практика (виробнича) триває впродовж **4 тижнів – для денної форми навчання та 2 тижні – для заочної форми навчання.**

Режим роботи здобувачів вищої освіти під час практики визначається керівниками практики та узгоджується з правилами внутрішнього розпорядку бази практики.

Методичне керівництво практикою здійснюють викладачі кафедри прикладної психології та логопедії. Протягом практики здійснюється щоденний і підсумковий контроль та облік роботи практикантів. Методист практики веде облік відвідування здобувачами вищої освіти практики, організовує і координує їх роботу, виконує доручення керівника, адміністрації та працівників закладу освіти чи установи щодо організації і перебігу практики, інформує практикантів про консультації, семінари.

Порядок виконання завдань практики здобувачами вищої освіти зазначається в **індивідуальному плані** (Додаток А) проходження практики. Цей план розробляється у перші дні практики і схвалюється викладачем-методистом та керівником з бази практики (вчителем-логопедом, вчителем-дефектологом тощо). Кожен практикант працює відповідно до свого індивідуального плану.

Протягом практики практиканти ведуть **щоденник** (Додаток В) педагогічних спостережень, у якому фіксують необхідну інформацію для виконання завдань практики та висвітлюють хід їх виконання відповідно до індивідуального плану проходження практики.

Після проходження практики організовується її обговорення спільно з керівником практики та захист під час **звітної конференції**.

Здобувач вищої освіти (практикант) повинен знати:

– Закон України «Про освіту», Конвенцію про права дитини, постанови щодо: «Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах», «Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр», «Концепції розвитку інклюзивного навчання» та інші нормативно-правові акти та документи з питань навчання та виховання осіб з особливими освітніми потребами;

– теоретичні основи дисциплін професійної та практичної підготовки, у тому числі: анатомії, фізіології, патології дітей з основами генетики та валеології; логопедії, загальної та вікової логопсихології; мовленнєвих та сенсорних систем, їх порушень та ін.;

– вимоги до обладнання кабінету вчителя-дефектолога, методичні рекомендації, допоміжні засоби навчання та їх дидактичні можливості, зміст та принципи організації корекційно-розвиткової роботи, принципи відбору та комплектації груп дітей до спеціальних закладів освіти;

– принципи роботи з літературними джерелами: навчальною літературою, спеціальною науковою літературою, документами, довідниками, періодичними виданнями;

– питання соціальної адаптації та можливостей організації суспільно-корисної діяльності осіб з особливими освітніми потребами, чинну систему їх соціального забезпечення та трудової реабілітації;

– спеціальні розвиваючі комп'ютерні прикладні програми, аналізувати можливості їх використання в освітньому процесі спеціальних закладах освіти;

– основні положення цивільного права та наукової організації праці, охорона праці, закони, законодавчі та нормативно-правові акти та документи з питань освіти.

– під час проходження практик здобувач несе відповідальність за своє життя та безпеку, має не нехтувати сигналами повітряної тривоги та перейти у безпечне місце або укриття.

Здобувач вищої освіти (практикант) має право:

– до початку практики отримати у навчальному закладі всі необхідні організаційно-методичні матеріали та консультацію щодо їх оформлення;

– вибір місця та формату проходження практики, виходячи з власних інтересів, потреб та можливостей.

– брати активну участь у діяльності педагогічного колективу спеціального закладу освіти, виступати на педагогічних радах, вносити пропозиції;

– відмовитись від виконання не педагогічних видів роботи;

– звернутись за допомогою до керівника практики у випадку виникнення будь-яких конфліктних ситуацій.

– одержувати від керівників консультації щодо організації і проведення різних видів і форм роботи.

Загальні вимоги до здобувачів вищої освіти:

1. Розробити індивідуальний план роботи та затвердити його у керівника практики.

2. Здобувачі, які проходять практику офлайн повинні систематично відвідувати заняття та інші навчально-виховні заходи і активно включатись в освітній процес спеціальних закладів освіти.
3. Здобувачі, які проходять практику онлайн, повинні організувати робочий день так, щоб його тривалість була не менше *6 годин*.
4. Зобов'язаний своєчасно виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики.
5. У період практики майбутній фахівець повинен проявляти цікавість до обраної професії, демонструвати високі особистісні якості, бути прикладом (проявляти організованість, дисциплінованість, педагогічний такт).
6. Упродовж практичної діяльності практикант повинен вести щоденник, в якому чітко і якомога повніше фіксувати результати спостереження за дітьми, запис навчально-виховних заходів, які проводяться педагогічним колективом закладу, індивідуальних занять, цікавих і нетрадиційних форм роботи, які використовуються в закладі, здійснювати аналіз діяльності педагогів під час проведення корекційно-розвиткових занять (уроків) та інших заходів тощо.
7. Здобувач вищої освіти підпорядковується внутрішньому режиму у закладі освіти, де він проходить практику, виконує розпорядження адміністрації закладу та керівника практики. У випадку невиконання вимог, які ставляться перед практикантом, він може бути позбавлений права проходження педагогічної практики і вона йому не зараховується.
8. Під час оцінювання за результатами проходження практики береться до уваги характеристика з місця її проходження, в якій висвітлюється ставлення майбутнього педагога до своїх обов'язків, вміння спілкуватись і налагоджувати контакти з дітьми, рівень знання методики проведення корекційно-розвиткових занять (уроків) та виховних заходів. При виставленні оцінки враховується рівень підготовки звітної документації, її якісні характеристики.

Загальні вимоги до керівника практики:

1. Повинен перевірити рівень готовності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти до проходження практики.
 2. Повинен брати участь у настановчій конференції з питань організації та проведення педагогічної практика (виробничої) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальності 016 Спеціальна освіта факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти.
 3. Повинен познайомити здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із програмою практики та комплексними її завданнями.
 4. Повинен підготувати та організувати зустріч з адміністрацією закладу, вчителем-дефектологом та спеціалістами інших галузей, допомогти при розподілі здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти по класам/групам; здійснювати контроль за складанням та виконанням індивідуальних планів роботи практикантів.
 5. Повинен надавати допомогу практикантам у проведенні уроків, виховних заходів, корекційно-розвиткових занять.
 6. Повинен проаналізувати та перевірити звітну документацію, взяти участь у підсумковій конференції із захисту педагогічної практики (виробничої).
- Підведення підсумків педагогічної практики (виробничої) проводиться на підсумковій конференції. Оцінка з практики складає оформлення документації (конспекти корекційно-розвиткових занять, виховних заходів, участь здобувача вищої освіти у роботі з дітьми під час проходження практики, відгуки педагогічного колективу про діяльність практикантів тощо).
- У процесі проходження практики здійснюється щоденний і підсумковий контроль та облік роботи здобувачів вищої освіти. Матеріали практики подаються протягом наступного тижня після повернення здобувачів вищої освіти з практики. Оцінка виставляється з урахуванням якості виконання завдань, ставлення до педагогічної діяльності, дисциплінованості, самостійності, систематичності роботи, творчого підходу тощо, відгуку педагогічного колективу спеціального закладу освіти про роботу здобувача вищої освіти, якості та правильності оформлення звітної документації, рівня володіння основними методами і прийомами подачі матеріалу дітям з особливими освітніми потребами.

Зміст педагогічної (виробничої) практики

Структура практики:

1- й етап – підготовчий. Підготовчий етап педагогічної практики – це час для ознайомлення з особливостями її проходження та отримання необхідних знань і навичок. На настановчій конференції здобувачі вищої освіти дізнаються про:

- особливості проходження практики в конкретному закладі освіти: інклюзивно-ресурсний центр, приватні дитячі центри, заклади дошкільної та загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням;
- мету, зміст і завдання практики;
- вимоги до оформлення звітної документації.

Важливо своєчасно вибрати зручну платформу для комунікації та взаємодії між здобувачем та керівником та обговорити особливості проходження практики дистанційно, офлайн та у змішаному форматах.

2- й етап – основний. Він дає змогу упродовж 4-х (для денної форми навчання)/2-х (для заочної форми навчання) тижнів виконати завдання практики.

3- й етап – заключний. Передбачає підведення підсумків практики, оформлення звітної документації, обговорення її результатів, підготовку звіту, отримання заліку.

Згідно принципу про академічну свободу в навчанні, здобувач вищої освіти при проходженні педагогічної практики (виробничої) має право самостійно керувати графіком та обирати додаткові форми роботи, сприяючи розвитку своїх навичок самодисципліни та самостійності.

Протягом підготовчого етапу практики здобувач складає індивідуальний план своєї роботи на наступні тижні практики, який передбачає основні завдання, які здобувач має виконати під час проходження педагогічної практики (виробничої):

- Ознайомитись з закладом, його персоналом та структурою.
- Вивчити особливості організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами у закладі проходження практики їх психофізичний та емоційно-вольовий розвиток.
- Ознайомитись з планами корекційно-розвиткової та виховної роботи.
- Проводити регулярне спостереження за освітнім процесом.
- Ознайомлення з організацією корекційно-розвиткової та виховної роботи:
- Відвідування і конспектування корекційно-розвиткових занять вчителя-дефектолога, логопеда та інших спеціалістів, які працюють у закладі освіти.
- Провести аналіз виховних та корекційно-розвиткових занять спеціалістів та інших практикантів.
- Розробити план-конспект та дібрати дидактичний матеріал для його проведення (підгрупового та індивідуального корекційно-розвиткового заняття).
- Розробити план-конспект та дібрати дидактичний матеріал для проведення контрольних занять (два підгрупових корекційно-розвиткових заняття та два індивідуальних корекційно-розвиткових занять).
- Розробка презентацій та мультимедійного матеріалу для учасників корекційно-педагогічного процесу.
- Провести пробне підгрупове та індивідуальне корекційно-розвиткове заняття з наступним його аналізом та самоаналізом.
- Провести по два контрольних підгрупових та індивідуальних корекційно-розвиткових занять з наступним його аналізом та самоаналізом.
- Консультативна робота з вихователями та батьками (індивідуальні та групові консультації, батьківські збори).
- Організація та участь у виховних заходах закладу освіти.
- Проведення експериментальних досліджень з метою добору матеріалів для написання курсової роботи.
- Оформлення звітної документації.
- Підведення підсумків практики.
- Підготовка до звітної конференції.

ВИД ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ: диференційований залік

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Після закінчення практики здобувач вищої освіти здає керівнику практики такі матеріали практики:

- Індивідуальний план роботи (*додаток А*).
- Щоденник практики, в якому містяться щоденні записи відвіданих корекційно-розвиткових занять, виховних заходів, аналізи контрольних та пробних занять/уроків своїх та інших практикантів, відвіданих індивідуальних занять/уроків з корекційно-розвиткової роботи, яка проводилася в закладі освіти (вимоги до ведення щоденника подані у (*додатку Б*)).
- Два розгорнутих план-конспекти контрольних підгрупових корекційно-розвиткових занять, завірених фахівцем закладу, з рекомендованою ним оцінкою та підписом, з протоколами обговорення та самоаналізом (*додаток В*).
- Два розгорнутих план-конспекти контрольних індивідуальних корекційно-розвиткових занять, завірених фахівцем закладу, з рекомендованою ним оцінкою та підписом, з протоколами обговорення та самоаналізом (*додаток В*).
- Індивідуальні програми розвитку на двох дітей різного віку (*додаток Г*).
- Звіт про проходження практики з коротким самоаналізом. (*додаток Г*).
- Характеристику, яка написана вчителем-дефектологом і підписана директором закладу освіти з оцінкою виконаної роботи, завірену печаткою. Варто зазначити, що обсяг характеристики має становити не більше ніж одна сторінка. (*додаток Д*).
- Розгорнутий план-конспект проведеного виховного заходу (*додаток Є*).
- Конспект виступу на методичному об'єднанні вчителів інклюзивного навчання (вчителів-логопедів, вихователів груп спеціального призначення, інклюзивних груп).
- Відео-звернення буклети, презентації, мультфільму тощо, до батьків із рекомендаціями щодо створення правильного мовленнєвого середовища для дитини вдома або на будь-яку актуальну фахову тему (узгодити з керівником практики)
- Самостійно підготовлені до залікових занять дидактичні матеріали (методична скарбничка).
- Проведення ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ з фото звітом.

Під час дії військового стану та проведення навчання в університеті у форматі дистанційного навчання здобувач вищої освіти зберігає всі свої документи та матеріали у спеціальній папці Google Диску або на інтерактивній-дошці на платформі Padlet <https://padlet.com/>. Після завершення практики та підготовки матеріалів практикант надсилає керівнику практики посилання на цю папку, забезпечуючи йому вільний доступ для перегляду та копіювання документації.

Політика використання штучного інтелекту (ШІ)

У межах освітньої компоненти допускається використання інструментів штучного інтелекту (зокрема ChatGPT, Copilot, Grammarly та ін.) як допоміжного засобу навчання за умови дотримання принципів академічної доброчесності. ШІ може застосовуватися здобувачами вищої освіти для пошуку ідей, структурування матеріалу, підготовки планів занять, добору дидактичних матеріалів, а також для мовного редагування власних текстів.

Водночас усі види робіт, передбачені програмою педагогічної практики (індивідуальні плани, конспекти занять, звітна документація, індивідуальні програми розвитку тощо), мають бути результатом самостійної діяльності здобувача. Використання матеріалів, згенерованих ШІ, передбачає їх обов'язкове критичне осмислення, перевірку достовірності та адаптацію відповідно до професійних вимог спеціальної освіти. У разі потреби здобувач має бути готовий пояснити характер використання ШІ під час захисту результатів практики.

Неприпустимим є подання згенерованих ШІ матеріалів як власної роботи без належного опрацювання, а також формальне використання таких інструментів без розуміння змісту виконаних завдань. У випадку виявлення ознак порушення академічної доброчесності робота може бути повернена на доопрацювання або не зарахована відповідно до встановлених критеріїв оцінювання.

Особливу увагу слід приділяти тому, що педагогічна практика передбачає безпосередню роботу з дітьми з особливими освітніми потребами, тому здобувач повинен спиратися передусім на власні професійні знання, етичні норми та рекомендації фахівців, а не на автоматично згенеровані поради.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Оцінювання педагогічної практики (виробничої) відбувається з урахуванням складності та вагомості кожного окремого завдання. В зв'язку з цим оцінюються:

№	Види діяльності студента-практиканта	Кількість балів
1	Характеристика практиканта з аналізом та оцінкою виконаної роботи з підписом керівника закладу, завірена печаткою	0 – 5
2	Щоденник практики з щоденними записами відвіданих занять та виховних заходів	0 – 10
3	Два розгорнуті план-конспекти контрольних підгрупових корекційно-розвиткових занять, завірені фахівцем закладу, з рекомендованою ним оцінкою та підписом, з протоколами обговорення та самоаналізом	0 – 10
4	Два розгорнуті план-конспекти контрольних індивідуальних корекційно-розвиткових занять, завірені фахівцем закладу, з рекомендованою ним оцінкою та підписом, з протоколами обговорення та самоаналізом	0 – 10
5	Індивідуальна програма розвитку на двох дітей різного віку	0 – 20
6	Конспект виступу на методичному об'єднанні вчителів інклюзивного навчання (вчителів-логопедів, вихователів груп спеціального призначення, інклюзивних груп	0 – 10
7	Самостійно підготовлені до залікових занять дидактичні матеріали (методична скарбничка)..	0 – 20
8	Звіт про проходження практики з коротким самоаналізом.	0 – 5
9	Презентація результатів проходження практики на звітній конференції	0 – 10
10	Опціонально: проведення профорієнтаційної роботи з фотозвітом	0 – 10
	Максимальна кількість балів	100

Таблиця встановлення відповідності між накопичувальною бальною шкалою та шкалою оцінювання знань здобувачів

Сума балів	Оцінка ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX
0-34	F

Де 90-100 балів. Здобувач вищої освіти підготував всі необхідні матеріали по проходженню практики, оформлені у відповідності з вимогами. Допустив незначні неточності при підготовці аналізів результатів діагностики, незначні помилки під час відповіді на запитання на захисті практики, але вони не впливають на усвідомлення навчального матеріалу і вміння ним оперувати, характеристика оцінена на «відмінно».

- 78-89 балів.** Здобувач вищої освіти підготував всі необхідні матеріали по проходженню практики, оформлені у відповідності з вимогами. Але при цьому вони мають незначні неточності, які не впливають на загальну структуру, є незначні недоліки при підготовці звіту, при аналізі результатів діагностики, у відповідях на запитання спостерігаються часткове нерозуміння матеріалу, труднощі при оперуванні ним, характеристика оцінена на «відмінно».
- 65-77 балів.** Здобувач вищої освіти підготував всі документи по проходженню практики, оформлені у відповідності з вимогами. Але при цьому є недоліки при підготовці звіту, при аналізі результатів діагностики, у відповідях на запитання спостерігаються часткове нерозуміння матеріалу, труднощі при оперуванні ним, характеристика оцінена на «відмінно або добре».
- 50-64 балів.** Здобувач вищої освіти підготував всі необхідні матеріали по проходженню практики, але при оформленні документів спостерігаються помилки, які вказують на порушення їхньої структури, недотримання методики проведення, в щоденнику недостатньо спостережень, висновків про проведення діагностики, звіт недостатньо аргументований, є помилки при аналізі результатів діагностики, у відповідях на запитання відчувається недолік знань, характеристика оцінена на «добре або задовільно».
- 35-49 балів.** Здобувач вищої освіти підготував всі необхідні матеріали по проходженню практики, але є суттєві зауваження щодо їхнього оформлення, спостерігаються помилки, які вказують на недостатнє розуміння організації діагностичної роботи та методики її проведення, неправильне оформлення щоденника, звіту, аналізу результатів діагностики, при відповіді на запитання допускались помилки, що свідчать про недостатнє розуміння матеріалу, характеристика має позитивну оцінку.
- 0-34.** Здобувач вищої освіти підготував лише частину матеріалів по проходженню практики, при оформленні документації спостерігаються грубі помилки, які вказують на нерозуміння діагностичної роботи та методики її проведення, відсутні або характеризуються неправильним оформленням щоденник педпрактики, звіт, аналіз результатів діагностики; при відповіді на запитання допускались грубі помилки, що свідчить про погане розуміння матеріалу, характеристика має позитивну оцінку, але в ній є зауваження щодо проходження практики, або немає характеристики і документів з практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Базима Н. В., Качуровська О. Б., Коломієць Ю. В., Мартиненко І. В. Дитина з труднощами в навчанні в інклюзивному класі : навчально-методичний посібник / за ред. І. В. Мартиненко, М. К. Шеремет. Київ : ДІА, 2019. 148 с.
2. Бех І. Д. Педагогічна практика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2019.
3. Гавриш Н. М. Педагогічна практика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2020.
4. Гнатюк О. П. Дефектологія : підручник. Київ : Академвидав, 2020.
5. Гончаренко С. У. Українська педагогічна думка : історія і сучасність. Київ : Либідь, 2008.
6. Гуренко О. І., Мищик Г. М., Попова А. С., Лопатіна Г. О. Використання цифрових технологій для реалізації інклюзивної вищої освіти: перспективи та обмеження. Інклюзія і суспільство. 2023. № 2. С. 28–36. DOI: <https://doi.org/10.32782/2787-5137-2023-2-4>

7. Дегтяренко Т. М., Вавіна Л. С. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2018. 302 с.
8. Друзь В. В. Вправи на розвиток міжпівкульної взаємодії : робочий інструментарій для дефектологів // Дитина з особливими потребами. 2019. № 9. С. 30–31.
9. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (ст. 19, 20) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 09.04.2026).
10. Коваль Л. В., Компанець Н. М., Квітка Н. О., Лапін А. В., Луценко І. В. Особлива дитина в інклюзивному навчальному закладі : навчально-методичний комплект. Київ : ФОП Симоненко О. І., 2018. 380 с.
11. Ковальчук О. М. Педагогічна теорія і практика : підручник. Київ : Академвидав, 2017.
12. Компанець Н. М. Моделювання індивідуального розвитку дитини з особливими потребами в умовах інклюзивного ДНЗ : навчально-методичний посібник. Київ : ФОП Симоненко О. І., 2018. 68 с.
13. Конвенція про подолання дискримінації в освіті (1962) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_174 (дата звернення: 09.04.2026).
14. Конвенція про права дитини (1989) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021 (дата звернення: 09.04.2026).
15. Конвенція про права осіб з інвалідністю [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71 (дата звернення: 09.04.2026).
16. Концепція виховання дітей та молоді в цифровому просторі / НАПН України ; уклад. В. Г. Кремень. Київ, 2021. 52 с.
17. Концепція розвитку інклюзивної освіти : наказ МОН України від 01.10.2010 № 912 [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189 (дата звернення: 09.04.2026).
18. Кравченко В. В. Педагогіка : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019.
19. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження : навчально-методичний посібник. Київ : Освіта України, 2021. 218 с.
20. Лист МОН України від 04.06.2020 № 1/9-302 «Щодо надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/74385 (дата звернення: 09.04.2026).
21. Лист МОН України від 08.10.2019 № 1/11-8875 «Потенційним авторам щодо підготовки підручників...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/65981 (дата звернення: 09.04.2026).
22. Лист МОН України від 08.08.2013 № 1/9-539 «Про організаційно-методичні засади...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/other/36815> (дата звернення: 09.04.2026).
23. Лист МОН України від 09.06.2016 № 1/9-293 «Про доступність дітей з особливими потребами...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://old.mon.gov.ua/files/normative/2016-06-09/5629/lmon_293.pdf (дата звернення: 09.04.2026).
24. Лист МОН України від 12.10.2015 № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://osvita.ua/legislation/doshkilna-osvita/48151> (дата звернення: 09.04.2026).
25. Лист МОНмолодьспорту України від 26.07.2012 № 1/9-529 «Про організацію психологічного і соціального супроводу...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/30376 (дата звернення: 09.04.2026).

26. Лопатіна Г. О. Наскрізна програма практики ОПП «Логопедія. Спеціальна психологія» : навчально-методичний комплекс. Бердянськ : БДПУ, 2023. 60 с.
27. Лопатіна Г. О., Мицик Г. М. Методичний комплект для комплексного логопедичного обстеження дитини дошкільного віку. Запоріжжя : БДПУ ; Київ : ФОП Самченко А. М., 2024. 230 с.
28. Мазурик Н. А. Дефектологія : підручник. Київ : Літера, 2020.
29. Миронова С. Оформлення документації вчителями-дефектологами та вчителями-логопедами... // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2013. № 5. С. 33–46.
30. Мицик Г. М. Використання цифрових ігор у профілактиці порушення процесу читання... // Інформаційні технології і засоби навчання. 2022. № 87(1). С. 68–80. DOI: <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4638>
31. Наказ Держспоживстандарт України від 28.07.2010 № 327 (Класифікатор професій) [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm (дата звернення: 09.04.2026).
32. Наказ МОН і МОЗ України від 06.02.2015 № 104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-15> (дата звернення: 09.04.2026).
33. Наказ МОН України від 01.10.2010 № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/9189 (дата звернення: 09.04.2026).
34. Наказ МОН України від 22.03.2018 № 271 «Про затвердження Примірного переліку корекційних засобів...».
35. Наказ МОН України від 23.04.2018 № 414 «Про затвердження Типового переліку спеціальних засобів...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0582-18> (дата звернення: 09.04.2026).
36. Наказ МОН України від 31.12.2015 № 1436 «Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту...» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS26143> (дата звернення: 09.04.2026).
37. Основи спеціальної та інклюзивної педагогіки : навчальний посібник / за ред. Ю. Д. Бойчука. Харків : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2018. 338 с.
38. Положення про проведення практики студентів Бердянського державного педагогічного університету [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://bdpu.org.ua/wp-content/uploads/2020/03/praktyka_BDPU.pdf (дата звернення: 09.04.2026).
39. Програми з корекційно-розвиткової роботи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення : навчально-методичний ресурс.
40. Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології : навчальний посібник. Київ : Вища школа, 1994. 143 с.
41. Скрипченко О. В. Педагогічна практика : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2021.
42. Четверікова Н. В. Інклюзивний клас у школі : психолого-педагогічні аспекти роботи педагогів. Київ : Шкільний світ, 2018. 136 с.
43. Lyndina Y., Martynyuk Z., Tovstohan V., Babichenko A., Mytsyk H., Samoilenko I. Psychological and Pedagogical Technologies in Working with Children with Special Educational Needs: Neuropedagogical Aspect // BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience. 2023. Vol. 14(1). P. 302–318. DOI: <https://doi.org/10.18662/brain/14.1/421>